

3468
KD

Iu 2a
1921
Wilkina
(u)

STATUT

Stowarzyszenia „Białoruskie
Towarzystwo Pomocy Ofiarom
• • • • Wojny“ • • • •

STATUT

—) „Białaruskaha Tawarystwa (—
Dapamohi Achwiaram Wajny“.

WILNIA ————— 1921 h.
Drukarnia „Druk“ Subecz 2.

b 23774691

STATUT

Stowarzyszenia „Białoruskie
Towarzystwo Pomocy Ofiarom
• • • • Wojny“ • • • •

STATUT

—) „Białaruskaha Tawarystwa (—
Dapamohi Achwiaram Wajny“.

WILNIA ————— 1921 h.
Drukarnia „Druk“ Sabocz 2.

Na zasadzie postanowienia
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 7 maja 1921 roku Nr
B. S. 3312 wciągnięto do re-
jestru stowarzyszeń i związków,
Nr. 471 stowarzyszenie pod naz-
wą „Białoruskie Towarzystwo
Pomocy ofiarom wojny“
Warszawa, dnia 7 maja 1921 r.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) w. z. Kuczyński

Podsekretarz Stanu.

STATUT

Białoruskiego Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Wojny.

Cele Stowarzyszenia.

§ 1. Towarzystwo ma na celu niesienie materialnej i wszelkiej innej pomocy: a) uchodźcom, którzy z powodu wojny zmuszeni byli porzucić swe domostwa; b) uchodźcom, którzy już powrócili do domostw, ale z powodu braku środków nie mogą odbudować swoje gospodarstwa i uruchomić warsztaty pracy; i c) wogóle ludności, przeważnie wiejskiej, której gospodarstwa uległy całkowitemu lub częściowemu zniszczeniu podczas wojny i ostatniej inwazyi bolszewickich.

§ 2. Stowarzyszenie udziela pomocy przede wszystkim osobom narodowości Białoruskiej, a w miarę możliwości również i wszystkim innym, tej pomocy potrzebującym.

§ 3. Stowarzyszenie ma charakter wyłącznie humanitarny i żadnej działalności politycznej nie uprawia.

§ 4. Stowarzystwo jest osobą prawną, zdolną nabywać majątek ruchomy i nieruchomy.

§ 5. Działalność Stowarzyszenia rozciąga się na całe terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej i podlega przepisom miejscowym o stowarzyszeniach i związkach.

STATUT

Bielaruskaha Tawarystwa Dapamogi Achwiar ram Wajny.

Mety Tawarystwa.

§ 1. Tawarystwa maje na meci niaści materyjalnuju i usialakuju inšyju dapamohu:

a) uciekačom, katoryje z pryčyny wajny prymušany byli pakiuć swaje rodnyje miejcy;

b) uciokačom, katoryje užo wiarnulisia da domu, ale z pryčyny niedachwatu hrošy nia mohuć adbudawać swaje haspadarki i razpačać pracu i

c) naahuł žycharom, a ũ pieršy čarod — sialanam, katorych kaspadarki saušim, abo ũ častcy žniščany wajnoju i ũ časi apošniaho bašawickaha najezdu.

§ 2. Tawarystwa akazwaje dapamohu ũ pieršaj čaradzie — asobam Bielaruskaj nacyjanalraści, a ũ mieru mahčymaści—usim inšym, patrabujučym hetaje dapamohi.

§ 3. Tawarystwa maje charakter wyklučna humanitarny i nijakaj palityčnaj dziejnaści nie wiaúzie.

§ 4. Tawarystwa jość jurydyčnaja asoba, majučaja prawy kuplać majemaść ruchomuju i nieruchomuju.

§ 5. Dziejnaść Tawarystwa abymaje ũsiu terytoryju Polskaj Respubliki i padlahaje miascowym pradpisańmiam ab Tawarystwach i lučnaściach.

§ 6. Siedzibą władz i organów centralnych jest m. St Warszawa; zaś filji, ekspozytór i organów wykonawczych — w miejscach, gdzie wykaże tego potrzeba.

§ 7. Stowarzyszenie posiada własne stępel dla blankietów i pieczęć, z odnośnymi napisami.

Zakres działalności.

§ 8. Działalność Stowarzyszenia obejmuje trzy akcje: a) akcję ratowniczą; b) akcję pomocy w odbudowie gospodarstw i uruchomieniu warsztatów pracy; i c) akcję organizacyjno-kierowniczą, zmierzającą do zajęcia pracą, ułatwienia możliwości zarobkowania szerokim rzeszom bezrobotnych, i mająca na celu podniesienie gospodarczego życia kraju. —

§ 9. Akcja ratownicza ma na celu nieść pomoc przede wszystkim uchodźcom, oraz tym wszystkim, którzy się znajdują w wyjątkowo ciężkich warunkach. — Ta akcja obejmuje sobą pomoc: żywnością, odzieżą i t. p., oras pomoc lekarską.

Dla przeprowadzenia tej akcji Towarzystwo zamierza: a) kierować ruchem powrotowym uchodźców i opiekować się nimi, aż do ich powrotu do domostw; b) w miejscach większego skupienia uchodźców, oraz tam, gdzie według zarządzeń władz uchodźcy będą przekraczali granicę — otwierać punkty odżywczo-sanitarne i internáty; c) otwierać także punkty na drogach przejazdu uchodźców, od granicy do domostw; d) otwierać ochrony, przytułki, schroniska i inne instytucje dla dzieci, starców i wogóle niezdolnych do pracy i pozbawionych opieki rodziny i krewnych; e) otwierać punkty rozdzielcze dla wydawania potrzebującym żywności, odzieży i t. p. f) w miarę potrzeby — organizować pomoc lekarsko-sanitarną i g)

§ 6. Sialibaj ũlad i cantralnych orhanaŭ joŝt st. m. Warszawa, a addziełaŭ, ekspazytur i wykanaŭ-
 czych orhanaŭ—miejscy, jakija wykaże patreba.

§ 7. Tawarystwa maje ũlasnyje—ŝtempel dzieła
 blankaŭ i piečatku z naleŭnymi napisami.

Mieŭy dziejnaŝci.

§ 8. Dziejnaŝć Tawarystwa abymaje 3 akcyi:

- a) akcyju rataŭničuju;
- b) akcyju dapamohi ũ adbudowie haspadarak
 i naładŭannia warŝtakaŭ pracy i
- c) arhanizacyjna-kiraŭničuju akcyju, kirujučujsia
 da toho, kab dać rabotu i mahčymaŝć zarabiać ŝyro-
 kim masam biezpracounych i majučuju na meci pad-
 niać haspadarčaje ŭŭčcio kraju.

§ 9 Retaŭničaja akcyja maje metaj dać dapa-
 mohu pierŝ-na-pierŝ ŭciekačom, a taksama i ŭsim
 tym, chto ŭywie ŭ asabliwa ciaŭkim stanowiŝcy. Heta
 akcyja abymaje dapamohu: charčami, wopratkami
 i h. d., a takŭŭ i medycynskuju dapamohu. Dzieła
 zrealizawaŭnnia hetaha Tawarystwa maje:

- a) kirawać rucham wiartajučychsia ŭciekačou
 i apiekawacca imi aŭ da ich zwarotu da chaty;
- b) ŭ miajscoch wialikŝaha zboru ŭciekačou,
 a taksama i tam, dzie pawodle zahadu ŭlady — ucie-
 kačy buduć pierechodzić hranicu adčyniać sanitarna-
 charčowyje punkty i internaty i
- c) adčyniać hetkija samyja punkty pa darozi
 prajenzdu ŭciekačou ad hranicy da chaty;
- d) adčyniać prytułki, pryypynki i inŝyje instytucyi
 dla dziaciej, starcaŭ i nia majučych apieki radni
 swajakou;
- e) adčyniać rozdzielčyje punkty dzieła wydawaŭ-
 nia patrabujučym charčou, wopratkau i h. d.;
- f) ŭ mieru potreby — arhanizawać medycynska-
 sanitarnuju dapamohu i

zorganizować biura informacyjno-adresowe dla uchodźców i emigrantów.

U w a g a: Akcja ratownicza ma być prowadzoną w ścisłym kontakcie i porozumieniu z Państwowymi urzędami „I.U.R.“, oraz wszelkimi innymi, tak Państwowymi jak i społecznymi instytucjami pomocy uchodźcom.

§ 10. Akcja pomocy w odbudowie gospodarstw i uruchomieniu warsztatów pracy zmierza przede wszystkim do odbudowy i uruchomienia gospodarstw rolnych. W miarę jednak możliwości i środków — akcja ta obejmuje i inne dziedziny życia gospodarczego kraju. Dla osiągnięcia tych celów Stowarzyszenie zamierza:

a) dążyć do zrzeszenia poszczególnych gospodarzy w towarzystwa, spółki, kółka rolnicze i t. p.

U w a g a: Organizacja rolników w zrzeszenia obecnie jest niezbędnym ze względu na brak inwentarzy, zwłaszcza koni. Dać poszczególnym gospodarzom to, co im brakuje, lub zasiłki na nabycie tego niesposób; zaś zrzeszonej grupie gospodarzy może być udzielona, przy minimalnych stosunkowo środkach — nader wydatna pomoc, a — co główna — daje się możliwość większej ilości rodzin zająć się pracą i mieć własny chleb.

b) wydawać takim zrzeszeniom pieniężne zasiłki na nabycie niezbędnych inwentarzy i t. p. przez nich samych, lub nabywać to wszystko i wydawać w naturze.

U w a g a: subwencje pieniężne lub dostarczanie inwentarzy i t. p. w naturze odbywa się na zasadach kredytu, ze spłatą wypożyczonych sum, ewentualnie — wartości wydanych przedmiotów w terminach i sposobami, które będą ustalone w osobnych umowach, zawieranych

g) arhanizawač informacyjna-adresowyje biuro dla uciekačoŭ i emihrantaŭ.

U w a h a: Rataŭničaja akcyja wiadziecca ŭ ciasnaj suwiazi i parazumleńniu z dzieržaŭnymi ŭstanowami „JUR“ i ŭsielakimi inšymi, jak dzieržaŭnymi tak i hramadzianskimi ŭstanowami dapamohi uciekačom.

§ 10. Akcyja dapamohi ŭ adbudawańni haspadarak i naładzańni pracy ŭ ich maje na meci pieršna-pierš adbudawač i narychtawač sialanskije haspadarki. Adnak, ŭ mieru fizyčnaj i materyjalnaj mahčymaści—akcyja—heta abymie i inšyja haliny haspadarčaha żyćcia kraju.

Dla zrealizawańnia hetaha Tawarystwa budzie:

a) staracca złučyc paasobnych haspadarou ŭ Tawarystwy, chaŭrusy, sialanskije ziemiarnobnyje hurtki i h. d.

U w a g a: Arhanizacyja sialan ŭ zlučeńni—ciapieraka kaniečna patrebna z uwahi na niedachwat inwentara haloŭnym čynam—koniej. Dač haspadarom paasobku toje, što im patreba, abo hrošy, kab hetaje kupić — nie mahčyma; tymčasam zlučany ŭ chaŭrusy haspadarom—inoža być dadziena, pry najnienszych raschodach hrošy—wielmi karysnaja dapamoha, a—što jašče waźniejsza — dajecca mahčymaść boľšamu liku siemjaŭ atrymač pracu i mieč swoj chleb.

b) wydawač hetkim chaŭrusam hrašowyje zapamohi na kuplu patrebnych: inwentaru, pryładaŭ, nasieńnia i h. d. imi samymi, abo kupłač hetyje rečy i wydawač naturaju;

U w a h a: Hrašowyje zapamohi, abo inwentar i h. d. naturaju wydajucca na asnowie kredytu, z wypłataju pazyčanych hrošy, abo—wartaści pazyčanych rečaŭ—ŭ časi i sposabami, jakije buduč aznačany ŭ asobnych ŭmowach

przez Towarzystwo i jego agentów ze zrzeczeniami.

c) pomagać w nabyciu wszelkich materiałów i przedmiotów, niezbędnych dla odbudowy, jak również pomagać w samej odbudowie;

d) współdziałać w zakładaniu spółek, Towarzystw i kooperatyw wytwórczo-spożywczych i instruktować je; i

e) udzielać wszelkiej pomocy, ułatwiającej nie tylko uruchomienie i odbudowanie gospodarstw, ale i zmierzającej do zwiększenia produkcji gospodarki rolnej.

§ 11. Akcja organizacyjno-kierownicza ma na celu dać pracę i możliwość zarobkowania:

a) rzemieślnikom;

b) robotnikom zawodowym pozostającym bez pracy i

c) wszystkim wogóle, niemającym zarobku.

Dla osiągnięcia tych celów Towarzystwo zamierza:

a) dążyć do zrzeczenia poszczególnych robotników w spółki i towarzystwa zarobkowe na zasadach kooperacji i innych;

b) przyjmować i wypełniać siłami takich zorganizowanych zrzeczeń wszelkie koncesje i roboty w zakresie eksploatacji lasów, torfowisk, nawodnianie gruntów, osuszaniu błot, naprawie i budowie dróg, mostów i t. p;

c) w opuszczonych majątkach za zgodą właścicieli lub odnośnych władz zakładać i prowadzić: rybne gospodarstwa, hodowla drobiu, ptactwa, nierogacizny, zwierzyny, zająć się ogrodnictwem, urządzać i prowadzić przetwornie owoców, suszarnie grzybów, jagód etc;

d) przy rzekach spławnych i nadających się do celów transportu i komunikacji, zakładać i prowa-

pamiž Tawarystwam abo jaho ahientamji i chaurusami.

c) dapamahać ũ kupli ũsialakich materyjalaũ i rečaũ, patrebnych dzieła adbudowy, a taksama—dapamahać i ũ samaj adbudowie;

d) dapamahać ũ arhanizawaũni Tawarystwaũ, supalak i kaaperatywaũ spażywiecka-wytworčych i in-
struktawać ich i

e) dawać usialakuju dapamohu, ablahčajučuju nia tolki adbudowu i razpačaćcie pracy haspadarak ale i majučuju na meci—pawialičaćnie pradukcyi sialanskaj haspadarki.

§ 11. Arhanizacyjna-kiraũničaja akcyja maje na meci dać pracu i mahčymašć zarablać:

a) ramiešnikam;

b) robotnikam-specyjalistam, nia majučym raboty i

c) usim inšym zaahuł biezrobotnym.

Dzieła hetaha Tawarystwa budzie:

a) staracca arhanizawać paasohnych robotnikaũ ũ chaurusy i zarabkowsyje Tawarystwy na asnowie kaaperacyi i inšych;

b) prymać i wypaũniać siłami hetych chaurusaũ usielakije kancesyi i raboty ũ zakresie eksploatacyi lasoũ, tarfianych bałotaũ, nawadnieũniu hruntaũ, asu-
šenniu bałotaũ, papraũcy i budowie daroh, mastoũ i h. d.

c) ũ pakinutych dwaroch z dazwołu haspadaroũ abo padležačych ũlad—zakładać i wiašci: rybnyje haspadarki, hadoũlu żywioly, ptašstwa, dzičyny; zaniacca harodnictwam, naładzić i wiašci fabryki pierarobki sadowiny, suški hryboũ, jahad i h. d.

d) pry spleũnych i mahčymych dla ũsialakaha transpartu rečkach—zakładać i wiašci majstroũni dzieła budowy rečnych statkaũ, a taksama—kirawać prawoznymi pradprijimstwami;

działanie warsztatów dla budowy statków rzecznych, oraz prowadzić przedsiębiorstwa przewozowe;

e) uruchamiać obecnie bezczynne, zakładać nowe i prowadzić: tartaki, młyny, smolarnie, cegielnie, papiernie, warsztaty dla wyrobu mebli, sprzętów gospodarskich i innych; gwoździarnie i drutownie dla zużytkowania drutu kolczastego, oraz wszelkie inne zakłady i przedsiębiorstwa.

U w a g a: Z produkcji wszelkich zakładów i przedsiębiorstw Towarzystwa, żadnych zysków ściągać nie będzie, ograniczając je tylko zwrotem kosztów samej produkcji, a to jak ze względu na charakter działalności Towarzystwa, tak i w celu obniżenia cen. Wyprodukowane przedmioty i materiały idą przede wszystkim na odbudowę kraju i cele państwowe i społeczne;

f) Zorganizować rynki i sposoby zbytu dla produkcji swoich zakładów;

g) Oprócz zajęcia pracą robotników bezpośrednio w swoich zakładach, Towarzystwo bierze na siebie zadania organizacji robotników i wysyłanie ich na roboty do innych zakładów i miejsc i

h) otwierać biura pośrednictwa pracy.

Pozatym Stowarzyszenie bierze na siebie:

Pomoc prawną w postaci rad, wskazówek, prowadzenia spraw, pośrednictwa u władz: ludowych, wojskowych, administracyjnych, komunalnych i innych, we wszelkich kwestjach, dotyczących uchodźców i uboższej ludności, P o m o c z a w o d o w ą, w postaci wszelkich wskazówek i kierownictwa przez zawodowców w dziedzinach techniki gospodarczej i przemysłowej.

U w a g a: instytucja oraz przedsiębiorstwa, wyszczególnione w §§ 8, 9, 10 i 11 powstają i działają zgodnie z właściwymi przepisami prawa i rozporządzeniami władzy.

e) pušćić u rabotu—ciapier pakinutyje, zakładać nowyje i wiašći ũ ich pracu: lesapiłki, młyny, smalarni, cahielni, papierni, majstroŭni meblaŭ, haspadarskich statkaŭ i pryładaŭ, wazoŭ i inšych; hwaždzilniaŭ i dratoŭniaŭ dzieła wykarystaŭnia kalčataha drotu i ũsielakije inšyje ũstanowy i pradpрымstwy.

U w a h a: z pradukcyi ũsich swaich ustanou i pradpрымstwaŭ Tawarystwa nijakich dachodaŭ brać nia budzie, ahraŭničajučysia da zwarotu wartašći samaj pradukcyi, a heta—z uwahi jak na charakter dziejnašći Tawarystwa, tak i dzieła panižeŭnia cen. Wyroblenyje rečy i mataryjały iduć pierš-na-pierš na adbudowu kraju i dzieržaŭnyje i hramadzianskije mety.

f) arhanizawać rynki i naładzić sposaby zbytu pradukcyi swaich pradpрымstwaŭ.

g) apryč zaniaćcia pracaj rabotnikaŭ biezpasredna ũ swaich pradpрымstwach, Tawarystwa biare na siebie zadaŭnie arhanizacyi rabotnikaŭ i pasyłki ich na raboty ũ inšyje pradpрымstwy i miejscy i

h) adčyniać biuro pracy.

Apryč taŭo Tawarystwa biare na siebie:

Jurydyčnuju dapamohu: dawać paradu, pajašnieŭni, wiašći sprawy, zastupacca ũ sudoch, wajskowych, administratyŭnych, haradzkich i inšych ũładaŭ, pa usim sprawam datykajučych ũciekačoŭ i abiadnieŭšych žycharoŭ i

dapamohu specyjalistau u formie ũsialakich radaŭ i kiraŭnictwa praz specyjalistaŭ u halinach haspadarčaj i pramysłowaj techniki.

U w a h a: instytucyi i pradpрымstwy, pieraličanyje u § § 9, 10 i 11 stwarajuca i pracujuć zhodna z sapraŭdnymi pradpisaŭniami prawa i zahadami ũłady.

Skład Stowarzyszenia.

§ 12. Członkami Towarzystwa mogą być osoby pełnoletnie, pragnące się przyczynić do urzeczywistnienia jego zamierzeń. Członkowie się dzielą na: rzeczywistych, honorowych i członków-ofiarodawców:

§ 13. Rzeczywistym członkiem może być każdy, kto wpłaci nie niżej 500 mar. rocznej składki, wyrazi chęć korzystania z praw członka rzeczywistego i złoży referencje co najmniej dwóch członków rzeczywistych, lub osób, powszechnie znanych ze swej społecznej działalności.

§ 14. Członków honorowych wybiera walne Zgromadzenie. Członkowi honorowi wolni są od wpłaty składek członkowskich.

§ 15. Członkiem-ofiarodawcą jest każdy, kto wpłaci nie mniej 50 marek rocznej składki.

§ 16. Osobnych wyborów członków rzeczywistych nie odbywa się. Każdy reflektant zatwierdza się lub nie przez Zarząd, po uwzględnieniu warunków, wymienionych w § 13.

§ 17. Rzeczywisty członek może być pozbawiony praw członkowskich przez walne zgromadzenie na wniosek Zarządu. Każdemu członkowi przysługuje prawo do wolnego wystąpienia z Towarzystwa. Nie wpłacenie w ciągu roku składki członkowskiej, pociąga za sobą utratę praw członkowskich.

§ 18. Składki wpłacają się do biura Zarządu lub do kas osób i instytucji, które będą oznaczone na najbliższem walnem zebraniu, które również określi definitywnie wysokość składek oraz sposoby i terminy ich wpłacania.

Fundusze Stowarzyszenia.

§ 19. Fundusze Stowarzyszenia składają się:
1) ze składek członków 2) ofiar osób prywat-

Skład Tawarystwa.

§ 12. Siabrami Tawarystwa mohuć być dorosłyje asoby, katoryje żadajuć dapamahčy ũ realizacyi jaho zamieraŭ. Siabry mohuć być: dziejsnyje, honorowyje i siabry-achwiarodaŭcy.

§ 13. Dziejsnym siabram možać być koźny, chto zapłocić nia mieńš jak 500 marak ũ hod siabrawaj składki, zajawić pažadannie karystać z prawoŭ dziejsnaha siabra i pradstawić rekamendacyi nia mieńš dwuch dziejsnych siabraŭ, abo asob, ahulna wiedamych swajoju hramadzianskaju pracaju.

§ 14. Honorowych siabraŭ wybiraŭe ahulny schod siabraŭ. Honorowyje siabry siabrawych składak nia płocić

§ 15. Siabram-achwiarodaŭcam jość koźny, chto zapłocić nia mieńš jak 50 marak składki ũ hod.

§ 16. Addzielnych wybaroŭ dziejnych siabraŭ nia budzie. Koźny, pažadajučy začwierdžajecca abo nie ũradam, zwažajučy na warunki, pakazanyje ũ § 13.

§ 17. Dziejsnamu siabru mohuć być adabrany siabroŭskije prawy ahulnym schodam pa pradstaŭleńniu ũradu. Koźnamu siabru służyć prawo wystupu z liku siabraŭ Tawarystwa pa ũłasnej woli. Niezapłata ũ praciahu hodu siabroŭskaj składki maje pasledkam ũtratu siabroŭskich prawoŭ.

§ 18. Składki płaciacca ũ kasu ũradu, abo asob i ũstanou, katoryje buduć wyznačany ahulnym schodam. Hety schod taksama kancalna ustanowić wialičyniu składak i sposaby i terminy ich zapłaty.

Hrašowyje sprawy Tawarystwa.

§ 19. Hrošy Tawarystwa składajucca: 1) z siabrawych składak; 2) achwiar prywatnych asob, hrama-

nych, instytucji społecznych i innych; 3) zapomóg od Towarzystw Czerwonego Krzyża — Polskiego, innych państw oraz międzynarodowego; 4) sum, wpływających ze zbiorów, loterji, zabaw, przedstawień teatralnych i innych na cele Towarzystwa, urządzanych za zezwoleniem odnośnych władz; 5) subwencja rządowych, oraz instytucji komunalnych i społecznych; 6) pożyczek w kasach państwowych, komunalnych i społecznych instytucji, oraz osób prywatnych; 7) składek klientów Towarzystwa na zakup inwentarzy, narzędzi, nasion i inne cele; 8) nadwyżek, tytułem zwrotu kosztów produkcji, ściąganych z dochodów zakładów i warsztatów Towarzystwa i 9) wszelkich innych wpływów.

Władze i organa wykonawcze Stowarzyszenia.

§ 20 Dla zrealizowania swych zamierzeń i zadań Towarzystwo posiada Zarząd i organa administracyjne. Zarząd jest zwierzchnią władzą wykonawczą Towarzystwa. Obierany jest przez walne zgromadzenie na rok jeden i składa się z osób: prezesa, wice-prezesa, sekretarza, oraz 3 członków. Na każdy z tych urzędów obiera się zastępcę. Zarząd zbiera się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności 3 członków w tej liczbie prezesa lub wice-prezesa.

§ 21. Jednocześnie z Zarządem i na tenże termin, na walnym zgromadzeniu obiera się: Rada Nadzorcza, w składzie 5 osób i Komisja Rewizyjna z 3 osób, przy takiej że liczbie kandydatów.

§ 22. Prezes i wice-prezes Zarządu obierają się przez walne zgromadzenie, zaś prezydymy Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej — obierają one same z pomiędzy siebie.

§ 23. Zarząd kieruje całą akcją pomocy, zbiera

dzianskich i inšych ustanou, 3) dapamoh ad Tawarystwau Czyrwonaha Kryža—Polskaha, inšych dzierzawaŭ i mižnarodnaha; 4) z sum, atrymanyh z zborau, loteryjau, zabau, teatraŭ i inšych, na karyść Tawarystwa z dazwolu naležnych ŭladaŭ roblenych; 5) zapamoha ŭradowych i ad hramadzianskich i haradzkih ustanou; 6) pazykaŭ ŭ kasach: dzieržaunych, haradzkih i hramadzianskich ustanou i prywatnych asob; 7) składak kljentau Tawarystwa na kuplu inwentara, pryładaŭ, nasieŭnia i inšyja mety; 8) koštaŭ pradukcyi, zwaročwanych z dachodaŭ pradprymstwaŭ i majstrouniaŭ Tawarystwa i 9) usielakich inšych hrašowych i druhich dachodaŭ.

Ułady i wykanaučyje orhanv Tawarystwa.

§ 20. Dziela zrealizawaŭnia swaich zamieraŭ i zadaŭniaŭ Tawarystwa maje Urad i administratyŭnyje orhany. Urad jość najwyšejšaja wykanaučaja ŭlada Tawarystwa. Urad wybirajećca ahułnym schodam na adzin hod ŭ liku 6 asobaŭ: staršyni, wice-staršyni, sekretara i 3 siabraŭ. Da kožnaha z hetyh ŭradnikaŭ wybirajećca namiešnik. Urad źbirającce nie radziej jak adzin raz ŭ try miesiacy. Pastanowy prymajucca zwyčajnaj bolšašciu hałasou, ŭ prysutnašci 3 siabraŭ, ŭ tym liku—staršyni abo wice-staršyni.

§ 21. Adnačasna z ŭradam i na toj-ža samy termin ahułny schod wybiraje: Nadzorčuju Radu ŭ liku 5 asobaŭ i Rewizyjnuju Kamisyju z 3 asobaŭ, takim-ža likam kandydataŭ da ich.

§ 22. Staršynia i wice-staršynia ŭradu wybirajećca ahułnym schodam; a prazydyjummy Nadzorčaj Rady i Rewizyjnaj Kamisyji wybirajuć jany sami z pamiž siabie.

§ 23. Urad kiruje ŭsiŭj akcyjaj dapamohi, sabi-

fundusze i dysponuje niemi; prowadzi wszelkie pertraktacje, zawiera wszelkie umowy i t. p. z władzami i instytucjami Rządowymi, społecznymi, komunalnymi, przemysłowymi i handlowymi; otrzymuje wszelkiego rodzaju subwencje, zasiłki i inne, tak w gotówce jak i w przedmiotach wszelkiego rodzaju, w ilościach i na warunkach według swego uznania; nabywa, sprzedaje, zakłada wszelkiego rodzaju majątności ruchome i nieruchome i dysponuje niemi; organizuje cały aparat administracyjno gospodarczy; przyjmuje i zwalnia funkcjonariuszy; wydaje wszelkie instrukcje i zarządzenia, określające prawa i obowiązki pracowników, zakres ich kompetencji, sposoby działalności, wysokość uposażenia i t. p., wogóle — czyni to wszystko, co zmierza do pełnego zrealizowania całego programu działalności Towarzystwa i osiągnięcia jego celów. Czynności te Zarząd może zlecić w pełni lub częściowo i wybranej przez się osobie.

§ 24. Praca na miejscach prowadzi się przez pełnomocników okręgowych, instruktorów rejonowych, zawiadowców poszczególnymi instytucjami oraz wybieralne na miejscach przez samych klientów Towarzystwa miejscowe Komitety. Prawa i obowiązki, zakres kompetencji, sposoby i metody czynności, wysokość uposażenia, diet i t. p., będą wyszczególnione w specjalnych instrukcjach i zarządzeniach, wydanych przez Zarząd.

§ 25. Dla uzgodnienia pracy i więcej ścisłego i odpowiadającego rzeczywistemu stanowi rzeczy na miejscach prowadzenia całej akcji, pełnomocnicy okręgowi, za uprzednim zezwoleniem odnośnych władz, mają zwolywać w miarę potrzeby zjazdy instruktorów i delegatów od klientów swego okręgu. W tymże celu i takież zjazdy ze wszystkich okręgów — zwolyje i Zarząd.

raje hrošy i haspadaryč imi; wiadzie ũsielakije pierahawory, robić umowy i h. d. z uładami i ũstanowami ũradowymi, haradzkimi, hramadzianskimi, pramysłowymi i handlowymi; atrymliwaje ũsielakije subsydy, zapamohi i inš, jak hrašyma, tak i rečami ũsielakaha rodu. ũ liku i na warunkach, pawodle swajho razumiěnnia; kuplaje, pradaje i zakładywaje ũsielakaha rodu majemašci ruchomyje i nia ruchomyje i haspadaryč imi; arhanizujeć uwieš administratyuna-haspadarčy aparat, trymaje i različwaje słužačych, wydaje ũsielakije instrukcyi i zahady, abmiažoũwajučyje prawy i abawiazki pracaunikoũ, hranicy ich kompetencyi, sposaby dziejnašci, wialičyniu pensii, padzionnych i inš, naahuł robić usio toje, što wiadzie k poũnamu zrealizawańniu ũsiaje prahramy dziejnašci Tawarystwa i spaũnieńniu jaho met. Hetyje čynnašci calikom abo ũ častcy ũrad možać daručyc i wybranaj asobie.

§ 24. Praca na miascnoch wiadziecca praz: akružnych paũnamocnych, rajonnych instruktaroũ, kiraunikoũ paasobnymi ũstanowami i wybarnyje na miascnoch samymi klientami Tawarystwa miascowyje kamitety. Prawy i abawiazki, hranicy kompetencyi, sposaby i metady čynnašci, wialičynia pensii, padzionnych i h. d. buduć detalna abmiažowany u specyjalnych instrukcyjach i zahadach uradu.

§ 25. Dla abjednańnia pracy i bołš čiesnaha i adpawiednaha sapraũdnamu pałažeńniu rečaũ na miascnoch kirawańnia ũsioj akcyjaj. akružnyje paũnamocnyje majuć sklikwać, u mieru patreby — žjezdy instruktaroũ i delehataũ ad klientoũ swajoj wakruhi. U hetycn-ža metach i hetkije-ž žjezdy z usich wakruh — sklikwaje i ũrad.

§ 26. Rachunkowašć Tawarystwa pawinna wiašcisia pawodle prawiloũ zakonu i zwyčajaũ. Detali wiadzieńnia rachunkowašci, sposaby wydatkawańnia

§ 26. Rachunkowość Towarzystwa winna być prowadzona podług przepisów prawa i zwyczajów; szczegóły prowadzenia rachunkowości, sposoby wydatkowania sum i t. p. będą wskazane w specjalnej instytucji Zarządu.

§ 27. Językiem urzędowym Stowarzyszenia jest Białoruski.

§ 28. Rada nadzorcza nadaje ogólny kierunek bieżącej działalności Zarządu, prowadzi faktyczną kontrolę pracy wszystkich organów wykonawczych Towarzystwa i przedstawia swoje wnioski za pośrednictwem Zarządu Walnemu Zgromadzeniu.

§ 29. Komisja rewizyjna kontroluje wszelką rachunkowość, operacje pieniężne i inne Zarządu i podległych mu organów.

§ 30. Działalność Towarzystwa wogóle, oraz rachunkowość — podlegają rewizji — poza rewizją własnych organów rewizyjnych i nadzorczych — również i rewizji państwowych urzędów kontroli który i przedstawia swoje wnioski za pośrednictwem Zarządu Walnemu Zgromadzeniu.

§ 31. W działalności wszystkich instytucji Towarzystwa, oraz jego poszczególnych funkcjonariuszy, winien być zachowany ścisły kontrakt z państwowymi i komunalnymi urzędami, oraz wszelkimi instytucjami, działalność których ma związek z działalnością Towarzystwa. Wszelkie czynności winne być sprawowane z zachowaniem prawnych form, przepisów i zarządzeń władz, oraz w porozumieniu z temi władzami, tak w centrum jak i namiejscach.

Walne zgromadzenie.

§ 32. Walne zgromadzenie składa się ze wszystkich rzeczywistych członków Towarzystwa. Zwołuje je zarząd przez personalne zaproszenia i ogłoszenia

hrošy i h. d. buduć pakazany ũ specyjalnaj instrukcyi ũradu.

§ 27. ũradowaj mowaj Tawarystwa — jõeć Białaruskaja.

§ 28. Nadzorčaja Rada daje ahulny kirunak dziejnaści ũradu, wiadzie faktyčny kontrol pracy ũsich wykanaũčych orhanou Tawarystwa i pradstaũlaje swaje pastanowy praz ũrad — ahulnamu schodu siabrou.

§ 29. Rewizyjnaja Kamisyja — kontrolujeć rachunkowaść i hrašowyje i inšyje operacyi ũradu i paduładnych jamu orhanou.

§ 30. Dziejnaść Tawarystwa naahul, a taksama i rachunkowaść — paddajucca rewizyi, apryč rewizyi ũłasnych nadzorčych; rewizyjnych orhanou — taksama i rewizyi dzieržaũnych ustanou kontrolu, katory i padaje swaje prapazycyi Ahulnamu Schodu.

§ 31. U dziejnaści ũsich ustanou Tawarystwa i jako paasobnych słužačych pawinna być zachowana suwiaź z dzieržaũnymi i haradzkiimi ustanowami, a taksama i ũsielakimi ustanowami, dziejnaść katorych maje suwiaź z dziejnaściu Tawarystwa. Usialakije čynnaści pawinny być prawodžany z zachawańniem jurydyčnych normaũ, zahadaũ i instrukcyjaũ uladaũ i ũ parazumieńniu z hetymi uladami jak ũ centru, tak i na miajscoch.

Ahulny Schod.

§ 32. Ahulny schod składjajucca z ũsich dziejnych siabraũ Tawarystwa. Sklikaje jaho ũrad praz personalnyje zaprosiny i abwiestki ũ Białaruskaj presi na 2 tydni prad dniom schodu z detalnym abaznačieńniem jaho miejsca, terminu, terminu paũtornaha

w prasie białoruskiej na 2 tygodnie z góry, z dokładnem ogłoszeniem jego miejsca terminu, terminu powtórnego Walnego Zgromadzenia, o ile pierwsze nie dojdzie do skutku oraz szczegółowego porządku obrad. Zgromadzenie Walne zwołane z zachowaniem tego warunku jest prawomocnym, o ile jest obecnych nie mniej $\frac{2}{3}$ członków, zamieszkujących w miejscu, gdzie ma się odbyć zgromadzenie. Zgromadzenie walne zwyczajne zwołuje się raz do roku; zaś nadzwyczajne zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy, na żądanie Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, lub odnośnej reklamacji, podpisanej przez 20 rzeczywistych członków.

§ 33. Walne zgromadzenie: a) obiera Zarząd, Radę Nadzorczą i Komisję Rewizyjną; b) udziela im wskazówek i przekazuje do wykonania swe uchwały; c) stanowi we wszystkich sprawach przekazanych przez Zarząd; d) rozpatruje i zatwierdza kosztorysy, budżety, wszelkie sprawozdania e. t. c.; e) rozpatruje i zatwierdza wszelkie umowy, zobowiązania i t. p., przyjęte i zawarte przez Zarząd; f) rozpatruje wnioski, projekty i propozycje Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, oraz poszczególnych osób i instytucji, przedstawiane przez Zarząd; g) ustanawia wysokość składki członkowskiej; h) rozważa i decyduje u wszystkich kwestjach, dotyczących działalności i decyduje o zmianach statutu i rozwiązaniu Towarzystwa.

U w a g a: Do chwili ustalenia waluty Polskiej zmiana wysokości składki nie jest uważana za zmianę statutu.

Rozwiązanie i likwidacja Towarzystwa.

§ 34. O rozwiązaniu Stowarzyszenia stanowi uchwała Walnego Zgromadzenia, składająca się nie mniej niż połowy ogólnej liczby rzeczywistych człon-

Ahulnaha Schodu, Kalib pieršy nia ūdašsia, a taksama datalnaha paradku dnia. Ahulny schod, sklikany z zachawańniem hetych warunkaŭ, jošć prawamocny, kali jošć na liku nia mienš $\frac{2}{3}$ dziejsnych siabraŭ, jakije żywuć ū miejscy, dzie maje być schod. Ahulny zwyčajny schod sklikajecca raz ū hod, a nadzwyčajny—sklikaje ūrad z ūłasnaŭ inicyjatywy, na žadańnie Nadzorčaj Rady, Rewizyjnaj Kamisyi, abo zajawy, padpisanaj praz 20 dziejnych siabraŭ.

§ 33. Ahulny schod: a) wybiraŭe Urad, Nadzorčuju Radu i Rewizyjnuju Kamisiju i b) daje im zahady i pieradaje dzieła wupaŭnieńnia swaje rezalucyi; c) wyrašaje ūsie sprawy, pradstaŭlennyje ūradam; d) razhladaje i začwiardžaja ūsialakije koštorysy, biudžety, zprawazdačy i h. d.; e) razpaznaje i začwiardžaje ūsialakija ūmowy, abiazacielstwy i h. d. pryniatyje i зробlenyje ūradam; f) razhladaje pastanowy i prapazycyi Nadzorčaj Rady, i Rewizyjnaj Kamisyi, a taksama paasobnych asob i ustanou, padadzienyje ūradam; g) abmiažouiwaje wialičyniu siabrowaj składki; h) razważaje i rašaje ūsie pytańni, datykajučyja dziejnašci Tawarystwa i rašaje ab žmieni statutu i začynieńni Tawarystwa.

U w a h a: Da času ūstanaŭleńnia Polskaj waluty žmiena wialičyni siabroŭskaj składki nia ličycca za žmieniu statutu.

Začynieńnie i likwidacyja Tawarystwa.

§ 34. Ab začynieńni Tawarystwa pastanaŭlaje ahulny schod, jaki składajecca nia mienš čym z pałowy ahulnaha liku dziejsnych siabraŭ Tawarystwa, sklikany sposabami, pakazanymi u § 32 nia mienš čym za miesiac da dnia schodu. Hety schod rašaje i ab ma-

ków Towarzystwa, z uprzednim zaproszeniem sposobnym, wskazanym u § 32, nie mniej niż za miesiąc przed dniem zgromadzenia. To zgromadzenie decyduje o majątności Towarzystwa, w jakimym celu, dla wykonania swych uchwał i likwidacji spraw, obiera specjalną komisję likwidacyjną, której i przekazuje likwidację.

§ 3. Majętność Towarzystwa, w razie likwidacji, przechodzi do dyspozycji Stowarzyszeń Białoruskich, mających analogiczne z rozwiązaniem cele i zadania.

Założyciele.

§ 36. Założycielami Stowarzyszenia są:

1. Prezes Leon Dubiejkowski architekt;
 2. Bronisław książe Drucki-Podbereski adwokat;
 3. Paweł Żawryd ziemianin;
 4. Arkadiusz Smolicz agronom;
 5. Franciszek Kuszal kapitan;
 6. Edmund Jakobini urzędnik wojskowy;
 7. Aleksander Własow ziemianin;
 8. Adam Bildziukiewicz porucznik;
 9. Sergjusz Baran kooperator;
 10. Łukasz Dziekuć-Malej pastor ewangelicki,
 11. Wiktor Hołownia urzędnik komunalny,
 12. Ewelina Jastrzębska biuralistka,
 13. Bujło Stanisława nauczycielka,
 14. Eljasz Lewkowicz literat,
 15. Michał Fiedorowski profesor,
 16. Antoni-Lucjan Nekanda Trepka inżynier-technolog,
 17. Władysław Stołyhwo ziemianin,
 18. Bronisław Taraszkiewicz profesor,
 19. Wacław Iwanowski inżynier-technolog,
 20. Romuald Ziemkiewicz inżynier i
 21. Stanisław Kazuro profesor.
-

jamaści Tawarystwa, ũ jakoj meci, dzieła wypaŕnień-
nia swaich pastanoŭ, wybiraŕe specyjalnuju likwida-
cyjnuju komisiju, katoraj i pieradaje likwidacyju.

§ 35. Majemaść Tawarystwa, ũ wypadku likwi-
dacyi pieradajecca da razparadżeńnia Bielaruskich
Tawarystwaŭ, majućych adnalkawyja z zlikwidawanym
mety i zadańni.

Arhanizatary.

§ 36. Arhanizatarami Tawarystwa zjaŭlajucca:

- 1) Staršynia Lawon Dubiejoŭski architektar,
- 2) Branislaŭ kniaź Drucki-Padbiareski adwokat,
- 3) Pawał Źaŭryd ziamleŭrasnik,
- 4) Arkadź Smolić ahranom,
- 5) Franciřak Kuřel kapitan,
- 6) Edmund Ĵakabi-
ni wajskowy uradnik;
- 7) Alaksandra Aułasaŭ ziamle-
ułasnik;
- 8) Adam Bieldziukiewiĉ paruĉnik;
- 9) SiarhieĬ
Baran kaaperatar;
- 10) Łukař Dziakuĉ-Malej pastar
ewangelicki;
- 11) Wiktar Hałaŭnia kamunalny uradnik;
- 12) Ewelina Jastrzembuskaja biuralistka,
- 13) Bujło
Stanisława wuĉycielka;
- 14) Haljař Leŭkowiĉ literat;
- 15) Michał Fiedaroŭski profesar,
- 16) Antoni-Łucjan
Nekanda Tepka inżynier-technaloh,
- 17) Uładysłaŭ
Stalyhwa ziamlaŭlasnik;
- 18) Branislaŭ Tarařkiewiĉ
profesar;
- 19) Wachaŭ Iwanouŭski inżynier-technaloh;
- 20) Ramuald Ziamkiewiĉ inżynier;
- i 21) Stanisłau
Kazuro profesar.

